

Якубяньскы традиції на ЦД ...	2
Міністер ЗД СР - наш Русин	3
Америчане в Камюнци	5
Нашы юбіланти	6 – 9
Умерла вірна Русинка	10

Світова рада Русинів засідала в Пряшові

25-ый марец 1990 Меджілабірці – то є визнамна дата і місто нелем про словенських Русинів, але і про русиньску народностну меншыну Европы і Америки. Од того дня ся датує выник обчаньского здружіння Русиньской оброды на Словеньску, котра ся стала закладательков і організаторков першого Світового конгресу Русинів (СКР) і його органу - Світової рады Русинів (СРР). Членство у СРР творять представителі русиньських організацій з окремих штатів Европы і Америки, котры на челі із своїм председом координують цілосвітове діяльство Русинів а з його выслідками ся кажды два рокы презентують на Світовім конгресі Русинів. До того часу ся одбыло уж девять світових форумів Русинів, значить СКР (2 на Словеньску, 2 в Польску а по єднім в Югославії, на Україні, в Чеську, Мадярьску і в Румуньску).

Як сьме вас інформовали в третім числі наших новинок, 13-го фебруара 2009 в просторах Пряшівской універзیتی засідала Світова рада Русинів (СРР) під веджіньом Проф. П. Р. Маґочія, председа СРР. На засідані СРР были лідры русиньських організацій, значить членове за окремы штаты: за Сербію Дюра Папуґа, підпресда СРР, за Мадярьско Маріяна Лявинець, за Польско Андрій Копча, за Румуньско Георгій Фірцак, за Хорватьско Наталія Гнатко, за Чесько Аґата Пілатова, за Словеньско Владимир Противняк і за Світове форум русиньской молодежи Алена Быхова. Як позорователь на засідані СРР брав участь Микола Бабінець за Україну.

Єднім із главных пунктів на засідані СРР была інформація о приправах на юбілейній 10. Світовий конгрес Русинів, котрый буде в літі 4. – 7. юна 2009 в Руськім Керестурі у Сербії і в Петровцях у Хорватьску. О тій ситуації на засідані СРР інформовав Д. Папуґа, председа Руськой маткы в Сербії і главный організатор конгресу, котрый вшыткым членам СРР предложив письмово выпрацованый документ о цілій режії 10. Світового конгресу Русинів. В документі суть надрукованы робочі комісії з конкретныма менами, котры мають на старости приправу конгресу, то значить од приправы русиньской сімболікы, пропаґачных матеріа-

лів аж по його перебіг і цалкове завершіня. В рамках конгресу будуть засідати робочі ґрупы і фаховы комісії про школство, культуру, літературу, видавательске діяльство, духовну область і економічний розвой. В рамках юбілейного конгресу будуть многы культурны акції, як наприклад, выставка мальованых портретів 30 найвызначнішых Русинів світа, выставка русиньських выдань, репрезентатівны выступліня русиньських театралных, музичных, співацькых і фолклорных колективів зо Сербії.

В. Противняк пропонував на засідані, жебы до СКР была вытворена комісія на выпрацованя станов СКР, бо сучасны становы были веце раз на СКР доповньованы а не суть уж в дакотрых пунктах актуалны. Ку тому є потребне, жебы окремы штаты дали свої пропозиції до вытвореной комісії.

Членове СРР ся договорили, же каждая членська країна може на 10. Світовий конгрес Русинів выслати 10 делеґатів і 5 гостів. На Світове форум русиньской молодежи в рамках конгресу піде за каждую членську країну по 5 делеґатів.

СРР ся заподівала заступліньом словенських Русинів у СКР, де было схвалено, же в складі делеґації за Словеньско буде на СКР 6 делеґатів за Русиньску оброду на Словеньску (РОС) а 4 делеґатів за Словеньску асоціацію русиньських організацій (САРО).

▲ Знак 10. Світового конгресу Русинів, котрый ся одбуде в днях од 4-го до 7-го юна 2009 в сербскім Руськім Керестурі і в хорватьскых Петровцях.

По обговорію членове СРР схвалили (7 голосів было за а 2 проти) же заступцьом словенських Русинів на два рокы буде од 10. СКР представитель САРО.

О ситуації русиньской проблематики в Чеській републіці інформовала А. Пілатова зо Сполочности приятелів Підкарпатьской Руси, же выникла далша русиньска організація Клуб Русинів і приятелів Підкарпатьской Руси. За тоту організацію буде пожадано СРР о приятя за члена СКР.

На засідані СРР была обговорена і проблематічна ситуація заступліня українських Русинів у СРР, за котрых до того часу був членом Михайло Алмашій за Соім Підкарпатьскых Русинів (СПР). З причины, же СПР перешов на політичну платформу, а його представитель М. Алмашій ся в ній анґажовав, СРР схвалила його вылучіня з рядів ей членства. Председа єдної з новых русиньських організацій на Україні М. Бобінець буде брати участь на засіданях СРР як позорователь без права голосованя.

Председа СРР П. Р. Маґочій предложив на засідані членам СРР письмо до влады України, в котрім в основу іде о то, жебы влада узнала права Русинів на Україні і жебы собі могли при зрахованю людей в 2011 році конечні і Русины на Україні написати русиньску народность. Членове СРР, говорячі о зрахованю людей, пропонували зробити вшытко про то, жебы меджі комісарями

► с. 2

ФЕДОР ВІЦО – ІЛЬКО СОВА З БАЮСОВА

► с. 1

про зрахованя людей были і Русины. Зато было уложено Г. Фірцакови, посланцьови румунського парламенту, жебы з тов тематиков приготовив письмо до Европкой рады.

Наконець на засідані СРР членове меджі собов прияли представителів Карпато-русиньского центра (КРЦ) зо США – **Джона Ріреті** (президент КРЦ) і **Маріану**

Сивакову (віцепрезидентка КРЦ, родачка з Якубян) і выслушали інформації о їх діяльстві в северній Америці. Д. Ріреті предніс письмо, котре є адресоване Русинам і русиньским організаціям в Европі, з котрыма америцькы Русины хотять надвзяти узшы і активнішы робочі контакты. Америцькы Русины ся похвалили, же мають про Русинів в Америці од-

куплену нову будову, в котрій ся находить русиньскый музей і обход із русиньскыма сувенирами. Подарило ся їм перейти з русиньскым розгласовым высыланьом на нову станцію так, же їх чути нелем в Пенсільванії, але і в околїтых штатах США. За позітивный факт поважують сполупрацу з Музейом Енді Варголы в Пітсбургу, де перед дітми презентують русиньску історію і культуру. Уж в тім році

планують три научны екскурзії на Словеньско і до Польска.

На завершіня засіданя СРР на Словеньску, А. Зузуляк, тайомник СРР, позвав вшыткых важных членів СРР на першы Світовый русиньскый машкарный бал (быв у тот самы день у прашівскім готелі Дукля).

*Інформацію із засіданя СРР подав В. Противняк, член СРР
Спрацовала А. Кузмякова*

Фолклорны традиції на новім ЦД ЯКУБЯНСКЫ ГОРЫ

На крещіню якубяньского ЦД были і визнамны гості з Америки

Якубяны суть найвекшым русиньским селом в старолубовнянськім окресі. Окрем того, суть Якубяны шпеціфічны і тым, же є то єдно з мала русиньских валалів, в котрім ся аж до днешніх днів утримали в автентічній подобі своєразны звыкы, стародавны церковны і фолклорны традиції. Многы з них в інших селах русиньского реґіону ани не найдеме. Тот позітивный факт є заслугов завзятых любителів свого фолклорного богатства і організаторів колективу Кечера, як, наприклад, **Михал Кундля**, **Евка Фаберова**, **Катарина Бондрова** і многы інші. Цінну автентічність

назбераны бендлячкы (спідніці). Кедь позерате на выпараджены Якубянкы, то то кройове богатство ся вам перед очами яснїе тьма найкрасшыма фабами світа... А кедь выступують в зимі, ку тому вшыткому іщі прибутуть парадні вышиваны кожушкы ці величезны тканы порткы (хусткы великы як плахты). І хлопї суть ку своїм женам допасованы в стародавних холошнях, кошулях і гунях... Пресні так, як ся даколи облікали предкы Якубянців. Єдным словом паства про очі. А кедь іщі затягнуть тоту свою красну тягаву співанку - *Якубянскы горы бодай шя звалили, жебы мої ножкы по*

▲ Кумове при крещіню ЦД ЯКУБЯНСКЫ ГОРЫ. Зліва Інг. Петро Сокол, директор Любовнянського освітнього центра з якубянським старостом ПгДр. Осифом Дуфалом.

мать Кечера і в тім, же ей красну і дорожочіну роботу во велькім фінанчній підпорує староста села **ПгДр. Осиф Дуфала**. Ведь і виданя першого ЦД зафінанцовав Сельскый уряд.

Зато ПгДр. О. Дуфала не хыбив і при недавнім крещіню першого ЦД ЯКУБЯНСКЫ ГОРЫ, котре было 15. фебруара 2009 в обрядовій салі Сельского уряду в Якубянах за участи членів фолклорного колективу Кечера і їх родин. Перше ЦД (є на нім 22 співанок ведно з музиков **Андрія Кандрача**) покрестили староста

Якубян **ПгДр. О. Дуфала** і директор Любовнянського освітнього центра **Інг. Петро Сокол** (родак зо сусіднього Шамбрана), котрый високо позітивно оцінив роботу ФК Кечера, яка належить меджі найліпшы фолклорны колективы в окресі Стара Любовня і здобыла ряд цін на русиньских фестивалах і з великим успіхом выступовала і за границями нашого штату. Святочный акт уведжіня до живота першого ЦД Кечеры ся переніс до порядні богатой і веселой забавы з якубянськыма співанками за участи цінных гостів - Русинів з Америки, котрыма був сам президент Карпаторусиньского центра (КРЦ) в США **Джон Ріреті** і **Маріанка Сивакова** (якубянська родачка), віцепрезидентка КРЦ зо своїм сыном. Вшыткы ся записали і до сельской кронікы.

Співы якубянської Кечеры в тот вечір звучали на повный голос. Може їх зачули і якубянскы сусідове в русиньских селах Торискы, Шамброн, Ольшавица...

Віриме, же ЦД Якубянскы горы выоре щасливу борозду до сердечь вшыткых Русинів і інших любителів нефалшованого русиньского фолклору.

А. Кузмякова, Фото А. Радіч

▲ При уведжіню до живота першого ЦД якубянської Кечеры ся ку своїм родакам пригварила **М. Сивакова**, віцепрезидентка Карпаторусиньского центра в США, в середині **Д. Ріреті**, президент КРЦ в США, справа сын **М. Сиваковой**.

якубянских традицій находиме нелем у фолклорнім репертоарі ФК Кечера, але і в пестрофарєбных якубянских кроях: бабы – в богато назберканых оплічатах (з короткыма і довгыма рукавами), розмаїтьма фарбами вышиваных квіткованых лайбіках, шурцах (фартухах), в силноружовых ґалунках (машлях), дрібно выскладаных горошковых кабатах (кідлях) а під нима тыж богато

них не ходили... то ани не дыхате і видите перед собов величезну і шырочезну гору Кечера. Тота співанка ся істо залюбила і шефам професіонального ПУЛС-у, котрый ю тыж мать уж довшыи час в репертоарі. Зато ніт ся што чудовати, же якубянську Кечеру всяды кличуть выступати, а то нелем по Словеньску, але поза границі, бо добрый хыр о колективі ся раз-два розніс надалеко. Велике щастя

▲ При святочнім акті Многая літ співала ціла Кечера із своїов великов якубянских родинов.

Міністер заграничных діл СР – наш Русин

Через нашу періодичну рубрику, котра є присвячена зрахованю жытельства вам хочеме приближити животну путь нашого наймолодшого міністра заграничных діл **Мірослава Лайчака**. Може собі теперь подумате, же што мать міністер Лайчак сполочного з Русинами, або зо зрахованьом жытельства, котре є уж за дверями... Одповідь є ясна!!! Є **походжньом Русин**, зато думаеме, же і така форма, де будеме представляти визначных людей з культурного, сполоченьского або політичного живота, зміцнить у нас вшыткых пересвідчїня і цінность ідентичности, прямованя і духовных цінностей нашого русиньского коріня ку зрахованю жытельства в 2011 році. На Словеньску помалы пропадаты діло, жертва і наслідство великих народных будителів. В нашім народі пропадаты бісїда, гордость і народна творчїть, но притім вшыткім сьме ту. Мусиме собі усвідомити, же мы не сьме на Словеньску лем туристами, але Русинами, котры ту жыють і хотять дале жыти.

Каждый народ мать свое небо і свої звїзды, о многих звїздах з історії ся уж много публіковало і з почливістьом на них споминане. Но жебы вам приближити живот сучасной звїзды, выбрали сьме ся до русиньского села в старолубовнянськїм окресї, яким є **Орябина**. Там свое дітинство прожыв сучасный міністер заграничных діл **М. Лайчак**. Його мати **Марія Лайчакова**, роджена Половкова, котрой предкы походжали з Рокытова коло Гуменного (близка родина **Діна Половкы**, віцепрезідента Карпатурсиньского центра в США), но она ся народила уж в Орябинї (там собі в році 2001 русиньску народность записало 323 жытелів) і є гордов Русинков. Отець міністра М. Лайчака (уж небїжчік) походив тыж зо села Рокытів коло Гуменного. Там собі русиньску народность в 2001 році записало 151 жытелів, што творить 71% жытелів села. Подля многих жытелів села і він тыж утримовав міцный фундамент Русинства. У родины Лайчаковых ся інакше як по русиньскы ани не бісїдовало. Свідком того є і міністрова мати панї **М. Лайчакова**, учителька на пензїї і председничка клубу пензїстів в Орябинї. Скромні про Інфо Русин повіла:

„Од маленького дітинства сьме з нашыма дітма бісїдовали лем по русиньскы. Вжывали сьме подля мужа рокытівскый діалект, котрый є кус іншый як орябиньскый. Іншу бісїду не познав ани Мірко. Кажде літо ня навщївує зо свойов родинов, а його дівці Ларі ся барз русиньска бісїда любить Кідь ту была минулого року, веце як тыждень, так уж і по русиньскы бісїдовала. Найвеце ся ей любило слово яфыры. Мірко каждый рік ходить в літі на

футболовый турнай меморіалу Юрая Лайчака. То є уж традична споминка на мого мужа – його отця, котрый був великий фут-

▲ На фото справа Юдр. Юстина Лайчакова, тета міністра М. Лайчака, Юстина Панькова і Марія Лайчакова, мати міністра при добрій забавї на стрїчі пензїстів під Лубовнянськым градом.

балїста. Тоту акцію з богатов участьов організує село **Орябина**. Каждая мати є самособов на свою дітину горда, а таке чувства мам і я, но нїгда єм Мірка не брала як великого діпломата, але як доброго чоловіка і мого маленького хлопчіка, котрый каждому помагав. Мій сын - Русин! Мій муж фурт гварив: - Хотів бы-м ся дожыти і був бы єм щасливый, кебы мій внук, або внучка, який іщі не є на світі, ішов до першой класы русиньской школы з русиньскым Букварьом. Жебы мав в ташці мініпочітач а на дісплею бы были русиньскы буквы...“

Лем в добрім споминать на родину Лайчаковых і Юстина Панькова, роджена Герькова (жена нашого визначного русиньского языкознателя і кодїфікатора, Доц. Ю. Панька), походжньом з Орябины. Она ся высловила: „Маша Лайчакова є велика Русинка, каждый рік в сполупраці із сельскым урядом організує у селї стрїчу пензїстів зо старолубовнянського реґіону, де ся презентує русиньскый фолклор і споминаня родаків. Минулого року ся тота стрїча

одбыла під лубовнянськым градом і было там барз вельо людей. В кроку і з гордостьов на таких акціях сама співать і презентує русиньску культуру. Сьме з родинов Лайчаковых у близкім контактї, но Маша нїгда не давать на собі знати, же мать такого визначного сына. Красны і вдячны споминаня мам і на отця міністра, котрый уж перед десятима роками умер. Він мі уж давно захранив живот. Кідь єм была мала, так єм на полю достала велику горячку, каждый думав, же уж мі не буде помочі. Тогды іщі не каждый мав авто як теперь, но пан Лайчак жертвовав вшытко і ішов зо мнов пішо аж до Старой Лубовні ку докторови. Можу повісти, же вдяка ньому єм днесь ту“.

Телефонїчным контактом сьме ся на чувства ку русинству опросили і самого міністра М. Лайчака, котрый є в сучастности барз вытяжений, бо мімо міністерской роботы є высокый представитель ЕУ в Босні і Герцєговинї. Коротко про Інфо Русин повів: „Ідея русинства мать перебудовану перспективу, інакше бы Русины на Словеньску уж давно стратили свою етнічно-етнографїчну шпеціфіку а тым зничїли свій русиньскый генотїп, який є потребне передати далє. Мы мусиме за тото фурт дяковати Духновичови і його плеядї, же понад сто років в тяжкім часї тримали на своїх плечах ідею русинства. Поздравую вшыткых чїтелів Інфо Русина, як і вшыткых моїх родаків в Орябинї, єм мило прекваплений, же і такы новинкы суть на словеньскім маркетінговым полю“.

По завершалных словах М. Лайчака хочу додати, же тримам нам вшыткым пальці, жебы сьме конечно досягли свое русинство у вшыткых областях нашого живота на Словеньску.

С. Лисїнова, Фото Ю. Панькова і архів

Юдр. Мірослав Лайчак, ПгД, народив ся 20.3.1963 в Попрадї, свое дітинство і школярьскы роки пережыв в Орябинї. Выштудовав право на УК в Братїславі, потім меджінародны контакты і діпломацию на Московскім штатнім інштїтутї, де здобыв тітул ПгД. Дїпломацию штудовав і в німецькїм Гарміш-партенкірхенї. В 1988 році робив на Чесько-Словеньскім міністерствї заграничных діл. В роках 1991-1993 робив на вельвысланецтві в Москві, в 1993-1994 р. був шефом кабінету словеньского міністерства заграничных діл. В 1994-1998 був словеньскым вельвысланцьом в Японьску а тоту функцію наслідні робив в Сербьску і Чорній Горї (Бывша Югославїя), потім тоты функції робив в Албаньску і Мацедоньску. Од 1.7.2007 є найвысшый представитель меджінародного сполоченьства і представитель ЕУ про Босну і Герцєговину, де робить дотепрь. 26. януара 2009 го президент СР выменовав за міністра заграничных діл СР намісто Яна Кубїша. Є і носительом многих оцінїнь: 16.12.2007 му боснянсько сербьскый часопис удїлил тітул Особность рока. 28. 12. 2008 знова здобыв оцінїня Особность рока, котрый му удїлили боснянськы Мослімы в Дневні Аваз. Активно бісїдує по анґліцькы, німецькы, руськы, сербьскы, хорватьскы, булгарьскы і самособов і по русиньскы. Його женов є популярна гласателька справодайства СТВ Ярміла Гарґашова, з котров мать дівку Лару.

REGINA
Slovenský rozhlas 2

Зміны в розгласовім высиланю!!!

Од 2-го фебруара 2009 народностно-етнічне высиланя можете слухати на коротких волнах, в пасмі ВКВ два. Каждый день од 18-ой до 19-ой години наш програм наладите на цілій території Словеньска на выштыкых фреквенціях Радія Регіна. На тых самых фреквенціях нас можете чути так само і у вівторок од 20-ой до 22-ой години і у четверь од 20-ой до 21-ой години. Через вікенд можеже свої облюблены програмы окрем уведженого часу чути в суботу вечір од 19-ой до 21-ой години а в неділю рано од 7-ой до 9-ой години на фреквенціях Радія Регіна Кошыці. Подробнішы інформації найдете на www.rozhlas.sk

Час Народностно-етнічного высиланя на Радіу Регіна

- **понеділок:** Радіо Регіна: 18:00 - 19:00
- **вівторок:** Радіо Регіна: 18:00-19:00; 20:00 - 22:00
- **середа:** Радіо Регіна: 18:00 - 19:00
- **четверь:** Радіо Регіна: 18:00 - 19:00; 20:00 - 21:00
- **пятниця:** Радіо Регіна: 18:00 - 19:00
- **субота:** Радіо Регіна: 18:00 - 19:00
- Радіо Регіна Кошыці: 19:00 - 21:00
- **неділя:** Радіо Регіна: 18:00 - 19:00
- Радіо Регіна Кошыці: 7:00 - 9:00

РУСИНСЬКИЙ ПРОГРАМ

3. 3. 2009 - 13. 3. 2009

3. 3. 2009 – вівторок

- 18.00 - 18.30 Радіоновины
- 20.00 - 21.00 Радіомагазин
- 21.00 - 21.30 Літ. релация. В. Латта – языкознатель, репр.
- 21.30 - 22.00 Гітпарада русиньских співанок, репр.

5. 3. 2009 – четверь

- 18.00 - 18.30 Радіоновины

7. 3. 2009 – субота

- 18.00 - 19.00 Радіо молодых.
Приповідка Е. Костовой:
Розпещена веверічка, репр.
- 19.00 - 20.00 Радіомагазин, репр.
- 20.00 - 20.30 Подобы живота: А. Кузмякова
- 20.30 - 21.00 – Музыка народности

8. 3. 2009 – неділя

- 7.00 - 8.15 – Літургія ГКЦ
- 8.15 - 9.00 – Музичны поздравы
- 18.00 - 19.00 – Село грать, співать і думу думать

9. 3. 2009 – понеділок

- 18.00 - 18.30 – Радіоновины

11. 3. 2009 – середа

- 18.00 - 18.30 – Радіоновины

13. 3. 2009 – пятниця

- 18.00 - 18.30 – Радіоновины.

Театер Александра Духновіча в марці 2009

► 4. МАРЦА 2009 О 19.00 НА МАЛІЙ СЦЕНІ ТАД

Гашпар Естер:
О РЕВУА – AU REVOIR

Режія: Мілош Карасек
Макаброзна розлучкова монодрама о шестьох самовраждах і єднім погробі.

► 7. МАРЦА 2009 О 18.00 НА ВЕЛИКІЙ СЦЕНІ ТАД

MUSIC IS MY LIFE ... МУЗИКА Є МІЙ ЖИВОТ
Фолклорный колектив Земплін. Гость: Марка Мачошкова

► 8. МАРЦА 2009 О 16.00 НА МАЛІЙ СЦЕНІ ТАД

Коморный театер без опоны
О ЗЛАТІЙ РЫБЦІ

Новодоба адаптация приповідки Злата рыбка од А. С. Пушкина. Через веселы пригоды і співанки рыбаля і його „ненажертвой“ жены ся одзеркалюють традичны цінности, на котры мусить в нашім приповідковім світі двою людей указати аж бісідуюча рыбка.

► 10. МАРЦА 2009 О 19.00 НА ВЕЛИКІЙ СЦЕНІ

Штудіо танця в Баньській Быстриці
ІНШЕ РАНО - INÉ RÁNO

Танечный роман о жывоті штырьох жен. Танець ся одвивать в просторі іншпированім бойовым уміньом, в просторі отворія і правды. Тілесный і сензуальный танець ся внурають до глубькы тіл і выносятся на поверхность их пригоды. Атмосфера діла мать надых японьского театру. Твари ся зявють як маски. Танечници глядають правдиве гесто. Перунова фрышность ся ту черяють із соховов спомаленостьов.

► 13. МАРЦА 2009 О 19.00 НА ВЕЛИКІЙ СЦЕНІ

Фрідріх Діренмат:
АНГЕЛ ПРИХОДИТЬ ДО БАБІЛОНУ - І. ПРЕМЄРА

Режія: Якуб Нвота
Гротескна комедія єдного з найвызнамнішых швайцарских драматиків 20. ст. Є то глубоко сатиричний погляд на одношія меджі божым і поземским світом. Гра є о парадоксім недорозуміню меджі Божым заміром і його людьским наповніньом на Землі. Хоць гра выникла в 1953 році, єй надчасовый обсяг є актуальный і в сучасности.

2. ПРЕМЄРА - 18. марта 2009 о 19.00 на Великій сцені ТАД

► 25. МАРЦА 2009 О 19.00 НА ВЕЛИКІЙ СЦЕНІ ТАД

Олег Миколайчук-Низовець: **ТЕРІТОРІЯ Б**

Режія: Марцел Шкрконь
Блазнівна комедія сучасного україньского драматика О. Миколайчука-Низовця (1965), котра з іронічным надглядом зображує жывоут україньского чоловіка середньої версты, який ся пасує зо своїма каждоденными проблемами і прагне по ліпшій жывоті. При конфронтації тугы з правдов доходить ку одкрытию реальных характерів окремых постав. Інсценація в україньскім языку.

► 29. МАРЦА 2009 О 16.00 НА МАЛІЙ СЦЕНІ ТАД

Коморный театер без опоны
ЧЕРВЕНА ЧАПОЧКА

Весела приповідка о страстиповній пути Червеной чапочки за хворов бабочков. Гра є весело інтерпретована черяньом ся двою герців і бабок із жывов музиков і співанками. Добрі знамы пригоды, котры познають діти по цілім світі, суть перенесены до сучасного опонагленого і протехнізованого світа.

▲ Л. Лукачікова і Е. Либезнюк в грї О ревуа.

Темов засідання была взаємна выміна контактів і надвязана сполупраці меджі Камюнок і окремыма русиньскыма організаціями, главні в области цестовного руху, русиньской культуры, школства і под. М. Сивакова представила діятельство їх організації в США, котра діє на базі культуры. Повіла, же меджі їх членами суть і родаци з Камюнок, як з інших міст, сел Словеньска і з інших штатів. Розповіла о історії сполчованя Русинів в Америці, о кількості людей, котры ся в Америці голосили ку русиньській народности. При тім підкреслила, же наші люде ся не ганьблять за свою народность і гордо ся ку ній признавають. Америцькы Русины пришли на Словеньско, бо членове їх організації мають інтерес спознавати Словеньско, де жыють Русины, жебы виділи домов своїх предків, свою культуру і т. п. Мають інтерес о вшелякы стародавны предмети, крої, котры бы могли дати в Америці до музею, хотять видіти русиньскы культурны акції, но як сама повіла: „Не маме інтерес о акції типу фестивал в Меджілабірцях, де было вшытко можливе, лем нич русиньске“. М. Сивакова бісидовала і о тім, же кедь на выходнім Словеньску ніт роботы, могли бы ся русиньскы села жывити свойов автентічнов культуров, свойов одлишностьов, ці уж языковов, культурнов і под. Праві в цестовнім руху видить великы можности до будучности, но варує ту і перед асіміляціов. Праві в тім, же мы Русины на Словеньску сьме свойскы і одлишны од штатотворного народа, видить девізу.

Мартін Караш, председа МО РОС в Камюнци представив гостям камюньскый фолклор – камюньскы колектывы од дїтських по сеньорів. Презентовав діятельство русиньской організації і ей сполупраці зо сельскым і фарским урядом. Розповів о акції Дні русиньскых традицій, котры ся в селі організують уж четвертый рік, о доворічнім камюньскім фестивалі, о ЦД, котре выдав ФК Барвінок, ДВД, котре выдала МО РОС з Днів русиньскых традицій і т. п. М. Караш на пожадавку америцькых Русинів організувати в Камюнци табор про русиньскы діти з Америки, де бы ся учили о своїх предках, о їх животі, культурі, спознавали автентічны ремесла, танці і співы, реаговав барз

Цінны гості в Камюнци О камюньско-америцькій сполупраці

Староста Камюнок Інґ. Миколай Митник і членове МО РОС в Камюнци прияли в неділю 15. фебруара 2009 на сельскім уряді цінну навщіву - председа СРР Проф. П. Р. Маґочія, президента наймасовішой русиньской організації в США - Карпаторусиньского центра (КРЦ) Джона Ріґеті, його віцепрезидентку Маріану Сивакову і председкыню молодежной русиньской організації з США Марію Сілвестрі.

позітивно і бісидовав главні о тім, же Камюнка мать на тото вшытко вытворены добры условия.

Русины зо США не могли порозуміти, чом камюньскый фестивал мать під патронатом проукраїнський СРУ СР, котрый Русинів не узнавать. Штефан Зима, председа

М. Сивакова ся доткла і проблематикы школства і представила понуку їх організації – реалізувати штудійны перебуваня студентів (Русинів) зо Словеньска в США, котры бы были уквартельованы в родинах членів їх організації. В сучасности нукають

Камюнци і як суть молоды люде ку тому прикладні веджены, але на другім боці припомняв: „лем, жебы сьме собі не выбудовали живый музей“. Тым хотів повісти, же утримувати культуру народа є едно, але жебы народ жив, треба знати свою реч і комунікувати ньов. Зато треба свої діти учіти материньскый язык, ку чому бы были потребны русиньскы класы. Доткнув ся і приправ на зрахованя людей (2011). На його темы реаговав М. Караш, же МО РОС в Камюнци видить пріоріту в роботі на оброджованню народного усвідомліня Русинів, што реалізує через культурне діятельство а аж наслідні видить можности рішїня накресленых проблемів, бо każde село ці регіон суть чімсь шпеціфічны. Зато

▲ На камюньско-америцькій робочій стрічі. На фото зліва: Славко Гиряк з приятельков, М. Караш, председа МО РОС в Камюнци, Ш. Зима, председа МО РОС в Старій Любовні, Д. Ріґеті, президент Карпаторусиньского центра в США, М. Сивакова, віцепрезидентка Карпаторусиньского центра в США, П. Р. Маґочі, председа Світової рады Русинів, М. Митник, староста Камюнок і І. Сивулькова, членка МО РОС в Камюнци.

да МО РОС в Старій Любовні ся намагав їм высвітлити історічным экскурзом до проблематикы Русинів і Українців на Словеньску.

На засідані ся вела бісіда і о церьковній проблематіці, де погляд МО РОС в Камюнци є такый, же треба підпорувати активіты і погляды русиньскых священиків, причім ся выжадує сполупраца вшыткых русиньскых організацій. То значить, же уж бы мали скончіти вшелякы спори, звяды, недорозуміня, а взаємно ся підпорувати і єднотні выступувати. Такого погляду є і староста Камюнок Інґ. М. Митник а тото саме потвердили і америцькы Русины. Бо, як повів Д. Ріґеті: „і в США маме вельо русиньскых організацій, але мы ся взаємні підпоруєме а главні ведно сполупрацуєме“.

перебуваня про пятох студентів, котры проявлять інтерес. Д. Ріґеті доповнив діскузію о конкретны приклады, яким способом їх організація інформує молодых о русиньській проблематіці, де собі помагють летаками, мапами (де ся находять Русины) з текстами о історії Русинів, бружурами о А. Духновічови, в котрых ся пише о нашім будительови по анґліцькы. Тото інспіровало М. Караша ку ідеї схосновати такы матеріалы при выуці анґлічтіны на наших школах і так ся можуть діти учіти о русиньській історії. Д. Ріґеті дав до увагы, же в США є русиньске высыланя і попросив, жебы собі радіо наштельовали через інтернет і люде на Словеньску.

П. Р. Маґочі ся похвалні высловив о утримованю традицій в

лем прямо люде з того регіону, з конкретного села, можуть видіти, што є першоряде і котров дорогов ся дасть доспіти ку сполочному цілю. Підпредседа МО РОС в Камюнци Інґ. Петро Срока го доповнив о історічны проблемы із зрахованьом людей, кедь пресні описав сітуацію з русиньсков народностьов на Словеньску перед роком 1989.

Наконець робочой стрічі сполочне фото, выміна споминковых дарунків, контактных адрес про далшу активнішу сполупрацу.

Староста села Інґ. М. Митник, котрый був добрым і милим гостителем іщі раз підкреслив потребу єдноты вшыткых славянських народів і народности

-кар-
фото автора.

Наша юбілантка Анька жыє з русиньсков співанков од маленька

Добра і стростлива мати дівкы Сілвії, любезна бабка двох внучок, довгорічна русиньска активістка, сценарістка і організаторка культурных акцій, бывша председкыня Русиньской оброды на Словеньску, членка Містной організації РОС у Пряшові, любителька русиньского фольклору а може мало хто знать, же і перфектна співачка русиньскых співанков. Авторка русиньскых публікацій, рецензій а в непосліднім ряді відповідна шефредакторка Інфо Русина. Тото вшытко в короткости характерізує нашу свіжу юбілантку Мгр. Анну Кузмякову.

Народила ся 17. фебруара 1949 в селі Страняны старолубовняньского окресу родичам Марії (родженій Чеканяковій) і Штефанови Кузмяковим. Своє дітинство і школярьскы роки по 5-у класу пережила в роднім селі. Уж тогды од маленька під веджіном учітелів Й. Сухого а пізніше Ю. Дудяка співала на страняньскій сцені, грала аматерьскый театр. Ведно із сокласніцями М. Дубайовов і А. Феньковов выступали із страняньскыма співанками на фестівалах в Камюнци і во Свиднику. По скінчіню 2 ступня ОШ у В. Липкику і СВШ у Ст. Любовні вирішыла штудувати учітельство 2 ступня - апробацію німецькый і український язык. По завершіню високошкольскых штудій на ПФ УПІШ в Пряшові ей перша педагогічна путь вела до села Якубяны в окресі Стара Любовня, де учіла до 1978 р. Жыво́т чоловіка приносить не фурт найліпшы животны ситуації, але і трагедії, котры не обышли ани А. Кузмякову, кедь при автогаварії пришли о жыво́т ей двоє старшых із трьох дівчат. Зармуток, котрый мать мати, кідь пережыє смерть своїх дітей, є істо неописательный а лем тяжко ся може з тым змірити. Зато змінила і животный простор і переселила ся до Пряшова. Там ей зачала друга капітола жыво́та. 2

роки робила выховательку на ОШ про глухонімых дітей в Пряшові. Потім уж без животного партнера сама з великов одповідноствов ся старала о наймолодшу і єдину дівку Сілвію, котрій дала вшытко, што лем мати може дати дітині. В сучасности робить учітельку в МШ у Пряшові. Далшый ей жыво́т прямовав в народностнім дусі. Найперше робила як редакторка неперіодічных выдань КСУТ, по революції у 1989 в редакції тыжденника Нове Жытыя, де выходив і додаток Голос Русинів. Но настала така ситуація, же тогдышнє веджіня уж СРУ ЧСР, незнати з яких причин, вирішыло дати выповідь редакторам періодічной пресы а мало потім зорганізувати конкурз на выбір, але тот не був до днешніх днів. Остали лем тоты, котры были согласны з ідеологіюв тогдышнього веджіня організації. Кедь в 1990 р. выникла РОС і зачали выходити Народны новинкы, А. Кузмякова ведно з бывшыма колеґами (А.Зозуляком, М. Мальцовсков і К. Копоровов) зачали робити в тій редакції. У спомянутых новинках робила аж до одходу на пензію в марці 2003 р. Активно ся ангажовала в Русиньскій оброді, де уж за председы Ш. Ладжіньского робила тайомнічку у ВВ РОС. Практично цілый свій вольный час присвяти-

▲ А. Кузмякова у своїм облюбленім місті - Меджілабірцях в 2005 р. в часі одбываня концерту Співы мого роду.

ла русиньскому руху на Словеньску але і у світі. Была участничков на Світовых конгресах Русинів, Бєнале Русиньской культуры в Польску, на многих вызначных меджінародных конференціях. Была в авторскім колективі при кодифікації русиньского языка і творбі Орфографічного словника русиньского языка ітд. Своіов любовов ку Русинам і твердов работов на полю русинства собі здобыла сімпатії многих людей нелем на Словеньску але у цілім русиньскім світі. В 2002 р. была як перша жена в історії зволена до функції председкыні РОС на Словеньску. Тоту функцію выконавала аж до 26. 3. 2006, тогды сама з функції председкыні одступила. Кедь в 2003 році ся періодіка РОС - НН і Русин одокремили од організації і заложили властне ОЗ остала РОС без своей пресы. Реаґуючі на тоту ситуацію А. Кузмякова заложила місячник Інфо Русин а так своїм асертівным поступом захранила ситуацію, де грозило, же РОС остане без своїх новинок. Інфо Русин ся выпрацовав на сучасный двотыжденник (од 2008) є і вдяка А. Кузмяковій характерізований за достойного говорцю РОС, інформатора Русинів на Словеньску і у світі. В часі, кедь А. Кузмякова стояла на челі РОС ся розшырило культурне діятельство організації о такы вызначны акції, як напр. цілословеньскый конкурз в декламації русиньской поезії і прозы - Духновічів Пряшів, так само цілословеньскый конкурз Співы мого роду, Фіґлярська нота, Дні русиньскых традицій, котры суть в сучасности барз популярныма і масовыма акціями на многих русиньскых селах і містах.

Організували ся научны семінары языковы конференції і іншы акції регіонального характеру, котры шырше спровоґовали РОС нелем в русиньскім регіоні але і на цілоштатній уровни культурно-сплоченьского жыво́та. Понаходила і заангажовала многих людей до выше спомянутых акцій, розшырила членську базу РОС о новы організації, котры за ей председованя выникли напр. в Ст. Любовні, Строккові, Габури, ітд. Ёй зналости вжывать РОС дотеперь, бо без ей языкового одобріння або коректуры не перейде ани єден важный документ ці письмо. Писати о А. Кузмяковій бы ся дало много, бо такый активный і професіональный чоловік в области русинства як є она, собі заслужыть велику вдяку і оцініня. Но думам, же в сучасности найвекшым подякованьом за нас вшыткых суть новинкы Інфо Русин, котры суть зеркалом ей работы і кажды два тыждні переходжають ей руками. Жебы дати простор і самій юбілантці, котру было треба барз довго пересвідчати, жебы дала про новинкы, котры суть ей жыво́тнов любовов інтервію, (бо нерада ся звидительное) сьме ей положили пару вопросів:

Анько, 17. 2. 2009 сьте ся дожыли шумного жыво́тного юбілею. Тогды люде уж звькнуть біланцовати свій жыво́т. Кідь ся теперь пообзерате на минулы десятирїя свого жыво́та, як бы сьте їх оцінили в сучасности?

Оціньовати і посуджовати можуть другы люде, но я сама собі думам, же де бы ем не робила, всьды ем ся зо себе снажыла выдати то, што знам і як найліпше знам. Цінне є при кожній роботі мати коло себе людей, з котрыма собі чоловік нелем розумить але знать єден другого і підпорити. Треба повісти, же в русиньскім гнутю ся стрічає і з людми, котры собі не все важать роботу того другого і часто переважать лем Я.. Я.. Я.. Русиньскый рух ся родив нелегко а вшыткым од його прапочатків належыть превелика подяка. Василь Турок, як председа РОС, положыв міцный фундамент русинства, на котрім далшы його продовжователи мали на што надвязовати. Каждый з дотеперішніх лідрів РОС охабив по собі добрый слід. Мій попередник Ш. Ладжіньскый многыма акціями, але главні організованьом

▲ А. Кузмякова з першым председом РОС Васильом Турком на своїй пятьдесятті в 1999 р.

Путувной выставы о історыі Русині, котров спротаговав Русинів од Братіславы аж по цілій русиньскый реґіон. Тым зробив велике діло, котре ся находить і в Музею русиньской културы в Пряшіві. Праві він був і моім добрым учітельом і прикладом русиньского пропаґачного діятелства, на котре ся мі легко надвязовало.

Од вынику Русиньской оброды ся анґажуєте в русиньскім руху. 23. 5. 2004 быў першы раз покресченій Інфо Русин у польській Криниці, вдяка Вам суть тоты новинкы іщі до днеська на світі. Яке мате желаня в области професіонального русинства на Словеньску або у видавательській роботі?

Першым моім желаньом, з цільом здоконанія русиньского языка є, жебы вышов русиньско-словеньскый і словеньско-русиньскый словник, котрый бы був великым помічником главні про молоду генерацію Русинів,

▲ А. Кузмякова іщі як щаслива мати трьох здоровых дічаток – Едітки, Ренатки і наймолодшой Сіліві (1977 р.).

котра помаленькы забывают русиньскый язык і тыж не познать азбуку. А што до работы в редакції, ідеалным бы было, жебы редакція Інфо Русин (дале ІР) мала ліпшы условия при роботі, жебы могла частіше виходити за своїм чітательом, за інтересныма людми, котрых є меджі Русинами велике богатство. Тым бы ся спестрив і обсяг сучасного двотыжденника ІР. Нашли бы ся новы дописователі, главні спомеджі русиньской молодежи, але і новы одберателі. Рада бы-м ся дожила того, жебы Слоевнскый парламент конечні схвалив закон о фінанцованю културы народностных меншын, чім бы ся може і выше спомянуты проблемы легше дали рішыти.

Думате собі же работа в ІР є достаточнo оцінена а можете тыж чітателям в короткости повісти, што вшытко обнашать выданя єдного чісла ІР?

Без роздумованя повім, же ні! Бо порівнаючі тоту роботу з іншыма періодіками є наша о то тяжша, же є мало людей. Многы не овладають кодифіковану форму русиньского языка, пишуть по словеньскы, руков, стройом а тото вшытко треба найперше переписати, переложити на почітачу і штілістично і языково управити, а тото забере море часу. Кажде чісло ІР ся робить подля актуалностей, главні маме на увазі акції нашой РОС, але тыж інформації з културного жытота Русинів на Словеньску. Подля створеных можностей намагаме ся інформовати наших людей о вшыткім, што ся дотыкать жытота нашой меншыны на Словеньску, но інтересуєме ся і о діятелство русиньских організації в інших країнах Европы і Америки. Не забываме на людей котры ся анґажують, підпорують і симпатізують з РОС на Словеньску, жебы і таким способом їм дати честь і імпульз до далшпой работы. По выпрацованю вшыткых статей посыламе їх нашому шыковному і винаходливому графічному редакторові Робертowi Віцови. Він нашу новинку графічно выпарадить і дасть до конечной подобы. Потім слідує коректуры і експедиція новинок нашим чітателям і до станків КАПА-ДАБ. Бісідує ся о тім коротко, но триме то барз довго, покы чітатель достане новинкы до рук.

Коли і під чїім впливом сьте порозуміли потребу утримованя русиньских традицій?

Над тым вопросом єм ся не задумовала. Не брала єм то як потребу але як воздух, котрый дыхаме. Кедь ня раз Бог сотворив Русинков, не можу быти Ґрузинков. Тым ся чоловік не ставать але родить.

В обколесіню прекрасной природы смероковых і буковых лісів, шыроочезных полян зо стародавныма деревяныма хыжками лежыть у старолубовнянскім оресі прекрасне русаньске село Страняны. Як собі спомінаете на ваше родне село і дітиство там?

Споминам на високу Кычеру, шырокі поляны, далекий Пріпор – (є о нім співанка: *В странанском пріпоре, дуплавом яворе є котел піназі а 12 піштоле*). Боже, кілько ся мої ноги по тім нашім хотарю находили... Од маленька сьме з братом Штефаном і родичами тяжко робили, пасли коровы, орали, грабали, возили, копали ґрулі. Пришла єм зо школы а на столі уж був написаний папір – од мамы

▲ А. Кузмякова, іщі як председкыня РОС (справа) з америцькыма Русинами. Коло ньой зліва Джон Рієті, президент Карпаторусиньского центра в США.

або няня, же што треба робити. Іщі єм была мала, з високой травы ня не было ани видно, а уж єм ішла покосы розбивати. А лука была така довжезна, же єм ани кінця не довиділа. Ниякы забавкы лем фурт работа, акурат в зимі був час на забаву – санкованя, гокей з братом, котрый ня фурт ставлав до браны. Мала єм корчулі клинцами прибиты на великих братовых боґанчах, а днука клинці трчали... Але і так рада спомінам на молоды роки, бо было і весело. Ходили сьме по „цісарці“ (дорога), співали, робили фіґлі а даколи і гунцутства. При пасіню сьме ся грали на шпіонів або на ямки. Во волнім літнім часі сьме ходили зберати ягоды, яфыры, малины, грибы ітп.

Каждый вас познать лем з професіонального боку, но о вашім пріватнім жытові мало хто знать. Вы і ваша родина, посповідайте ся нам, кідь мате дяку....

Моя мати (М. Кузмякова) была велика шыковніця, котра знала вшыткы ручны работы: штріковати, гекльовати, шыты на машыні, ткати а тото і мене научіла. І отець знав вшыткы домашні работы, котрым приучав і нас дітей. Обоє родичі мали красны голоса, знали шумні співати, а тото дідчтво маме по них і мы з братом. Наше дітинство ся крутило лем коло работы, бо сьме думали, же інакшый

жывот не естувє. Жывот на селі при великім ґаздівстві є 6 днів работа а лем 7. день на оддыхованя аб молитву в церькві. Од родичів єм виділа одповідность ку каждой роботі, або вшытко робили докладні а до того вели і нас. Мама гварили: Роб так, жебы єс ся не мусила зато ганьбити, або не роб другому тото, што бы єс не хотіла, жебы тобі робили. Теперь ся тішу своїй родині, а найвєце своїм внучкам 9-річній Ванесці а рочній Александрі, при котрых забывам на вшыткы проблемы.

Чому найвєце вірите во своїм жытові?

Господу Богу і сама собі.

Кідь бы сьте робили розговор вы з Аньов Кузмяковом, який бы сьте єй положили вопрос? Што бы вас найвєце інтересовало о ній знати?

При тім вопросі роздумую над іншыма ділемами, што бы было, кебы єм на тото, што єм в жытові зробила, волила інакшый поступ. Але то є лем о слові КЕБЫ. А моя мати гварить „кебы тото кебы, были бы сьме давно в небі...“

Послідній вопрос є, што бы сьте хотіла одказати нашим чітателям Інфо Русина і вшыткым Русинам на Словеньску і у світі.

Жебы собі цінили своє материньске слово, бо тото є од матери, котра нас од маленька плакала, а кедь ся будеме за тото ганьбити, то значить, же ся ганьбиме і за властну матір. Бо язык є наш заклад, од котрого ся одвивать вшытко далше.

Мила Анько, наша дорога шефредакторко, активна і оптимістична Русинко, доброжычливый і мудрый чоловіче, вірний своему народу, належить Тобі од нас великкє ДЯКУЄМЕ... З нагоды твого жывотного юбілею жычіме міцного здравя, величезного щастя, родинного покоя і острого новинарьского пера до далшой работы на полю розвоая русинства. Зо сердця і з почливостьов вінчує Редакція Інфо Русин і Русиньска оброда на Словеньску, як і ціла русиньска родина.

С. Лисінова і Р. Віцо,
фото архів А. К

Rusíni sú vec môjho srdca

Náš jubilant Peadr. František Dancák

Kyticu kvetov popretkávanú rusínskym blahozelaním, vďakou, úctou a láskou odovzdávame nášmu jubilantovi Peadr. Františkovi Dancákovi, ktorý sa 9. februára 2009 dožil krásneho životného jubilea - 70 rokov.

Narodil sa 9. februára 1939 vo Varhaňovciach (okres Prešov). Tam prežil svoje detstvo a študentské roky. Vyštudoval teológiu na PBF v Prešove. Pôsobil ako dlhoročný správca Gréckokatolíckej farnosti v Hrabskom a Kružľove (okres Bardejov), následne ako odborný asistent na Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulte PU v Prešove, bol školiteľom mnohých magisterských

kníh, čo sa do dnešného dňa nepodarilo ešte žiadnému gréckokatolíckemu kňazovi. K jeho významnému životnému jubileu nedávno vyšla personálna bibliografia za roky 1957-2008, v doplnenom druhom vydaní. Obsahuje úctyhodný počet 1215 bibliografických záznamov. Bol dlhoročným šéfredaktorom časopisu Slovo a Blahovistnik. Je členom Spolku rusínskych spisovate-

▲ F. Dancák na audiencii u pápeža Jána Pavla II. v aule Pavla VI, 4. mája 1997.

a bakalárskych prác. Pracoval v rôznych komisiách, bol spoluautorom vedeckého projektu Blahoslavený biskup Pavel Peter Gojdič. V roku 2003 po rigoróznej skúške v štúdiom odbore učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov, mu bol priznaný akademický titul - doktor pedagogiky. Je nositeľom mnohých titulov - titulárny arcidekan a titulárny kanonik. **Bronzová pamätaná medaila** mu bola udeľovaná za prácu vo Výbore Spolku sv. Vojtecha v Trnave. **Zlatý kríž s ozdobami - stavroforný protojerej** mu udelil Mons. ThDr. Ján Babjak SJ, PhD. V súčasnosti pôsobí ako **vicekancelár kúrie Prešovskej gréckokatolíckej archieparchie**, žije v Bardejovskej Novej Vsi. Širokej verejnosti je známy najmä ako dlhoročný cirkevný spisovateľ a publicista, ktorý vydal vyše 70

lov Slovenska, Svetovej akadémie rusínskej kultúry ako aj aktívny člen Regionálneho klubu ROS v Bardejove. Nechýba na žiadnej rusínskej akcii alebo vedeckom seminári, ktorý je venovaný Rusinom. Toto

„Rusíni sú vec môjho srdca. Sú veľmi hlboko vo mne, možno aj preto, že moja manželka bola Rusínka. Celý život žijem medzi Rusínmi a môžem s čistým srdcom povedať, že sú to dobrí ľudia.“

všetko a ešte omnoho viac sa nachádza v jednej osobe tak významného sympatizanta Rusínov, akým je Peadr. F. Dancák. Mimo jeho rozsiahlej publikačnej činnosti sa podieľal spolu s Dr. Ivanom Banduričom na DVD scenári v dokumentárnom filme o prvom rusínskom románopiscovi a rodoľubovi Rusínov Emilovi Kubekovi. V obci Snakov

▲ F. Dancák medzi poslancami obecného zastupiteľstva a starostom obce Snakov, pri udeľovaní ceny obce Snakov.

bola na jeho podnet premenovaná škola na Základnú školu Emila Kubeka. Taktiež jeho zásluhou bola v obci odhalená pamätaná tabuľa E. Kubekovi, preto nie nadarmo dostal aj prívlastok „**Kubekolog**“. Za jeho aktivity mu starosta obce Ing. Ján Bijalko 20. februára 2009 pri príležitosti jeho životného jubilea udelil **pamätnú medailu obce Snakov**. Redakcia Info Rusín na tejto slávnosti nechýbala a hneď aj využila možnosť vyspovedať takého cenného človeka, akým je pán Dancák.

Ako vnímate ocenenie, ktoré Vám dnes udelila obec Snakov?

Poviem pravdu, že som to vôbec nečakal a milo ma to prekvapilo, pretože som praktický v tejto obci nepôsobím. Môžem ale povedať, že stále ma fascinoval Emil Kubek, ktorý dlhé roky pôsobil v tejto farnosti. Cítil som potrebu zviditeľniť aktivity prvého rusínskeho románopisca, lebo bol veľmi málo ocenený. Práca bola veľmi náročná a dokumenty o ňom bolo veľmi zdĺhavé zozbierať. Preto kniha o E. Kubekovi ako aj DVD sú z môjho profesionálneho hľadiska pre mňa najcennejšie. V súčasnosti mám v hlave ešte jednu veľkú myšlienku týkajúcu sa

Dožívate sa krásneho životného jubilea, vtedy ľudia zvyčajne bilancujú svoj život. Ako by ste ho zhodnotili?

Mojou životnou filozofiou je, že šťastie človeka nezáleží v splnených túžbach a snoch, ale vo verne splnených povinnostiach. Myslím, že som svoje povinnosti počas môjho života splnil dobre, všade tam kde ma potreboval Boh. Prežil som v živote aj veľa smútku, pretože mi v priebehu jedného roka zomrela manželka a syn. Bola to veľká bolesť. Sám som si veľakrát kládol otázku, že PREČO?? No dobre viem, že sa ľudský na toto nedá odpovedať. Mal som v sebe veľa síl a hovoril som si, že sa nesmiem vzdávať a podliehať emóciám, že to už aj tak nezmením. Veľkým pomocníkom pri prekonaní týchto osobných problémov bolo pre mňa písanie. Vo chvíli keď mi bolo najhoršie, tak som napísal veľa dobrých publikácií a kníh. Toto bolo pre mňa odmenou na prekonanie smútku.

Od 1. septembra 2008 pôsobíte ako vicekancelár Gréckokatolíckeho arcibiskupstva v Prešove. Je to vysoký post a ste tzv. pravá ruka arcibiskupa Mons. Babjaka. Ako vnímate toto poslanie?

Bola to pre mňa veľká česť, keď po piatich rokoch na penzii ma povolal arcibiskup Babjak, aby som plnil povinnosti v jeho službách. Máme spolu dobrý vzťah a poznáme sa prakticky ešte zo študijných čias. Dobre viete, že Gréckokatolíckeho arcibiskupstva v Prešove pôsobí na celoslovenskej úrovni a z toho vyplýva aj veľa povinností, ktoré mám v svojej pracovnej náplni. Mimo mnohých kompetencií a organizačných prác vždy spolu otvárame s arcibiskupom poštu a vždy vo všetkom sa so mnou radí. Nikdy z úradu neodchádzam

tak, aby som nezanechal čistý stôl, lebo stále si hovorím, čo keď do rána zomriem a zanechám za sebou neporiadok a nedoriešené veci. Arcibiskup tento fakt veľmi oceňuje. Musím podotknúť aj to, že Gréckokatolícka cirkev je v súčasnosti veľmi silná. Takú pozíciu, akú má dnes, ešte nikdy nemala. Máme 3 Blahoslavených mučeníkov, je preplnená fakulta, máme kňazov v armáde, preplnené farnosti, posvätné miesta atď. takže je sa čím pyšiť.

A čo Vy a Rusíni?

Úsmev. Rusíni sú vec môjho srdca. Sú veľmi hlboko vo mne, možno aj preto, že moja manželka bola Rusínka. Celý život žijem medzi Rusínmi a môžem s čistým srdcom povedať, že sú to dobrí ľudia. Mám s nimi dobré vzťahy praktický vo všetkých sférach života. Ja som jediný z gréckokatolíckych kňazov, ktorý sa systematicky zúčastňuje všetkých rusínskych akcií. Fascinuje ma vaša kultúra, tradície, ale aj literárna tvorba. Vždy som verejne prejavoval svoje sympatie k Rusínom a tak to bude navždy. Vydal som aj mnoho publikácií, kto-

ré sú venované Rusínom, skrátka: **MÁM VÁS RÁD**. Poviem vám vtip: Pýta sa Slovák Rusína: Vieš ktorý národ je najhlupší? Rusín odpovedá: Ale špivanky máme šumny!

Aký je Váš odkaz pre našich čitateľov ?

Aby sa nerozdeľovali a aby boli jedno! Želám si, aby medzi všetkými Rusínmi bol vždy dialóg, lebo len tak sa dá vyriešiť mnoho záležitostí.

Veď aj keď medzi manželmi končí dialóg, tak pomaly krachuje celé manželstvo.

Silvia Lysinová,
foto autorky a archív F. D.

▲ Akt slávnostného odhalenia tabule E. Kubekovi v Snakove 21.10.2007. Na foto z prava: P. Dupkanič, člen Poradného zboru pri ROS, F. Dancák, J. Mikula, riaditeľ odboru pre národnostné menšiny pri MK SR, M. Krajkovič, poslanec NR SR, V. Protivňak, predseda ROS, I. Bandurič predseda RK ROS v Bardejove a A. Pavličko, člen VV ROS.

Выдарене Пуцаня в Старій Любовні

„Пуцаня, пуцаня,
Пуцаньовы часы,
Поїли сьме сало,
Жычме і кобасы.“

То суть слова стародавньої і знамой русиньскої народної співанкы з Камюнкы, котра зазвучала і 21-го фебруара 2009 в домі культуры в Старій Любовні, де Русиньска оброда на Словенську, Любовнянський освітній центр, молоды. Русины і Общество св. Йоана Крестителя зорганізували про Русинів Старолюбовнянціны традичну культурно-сполоченську акцію під назвом ПУЦАНЯ, ПУЦАНЯ або РУСИНЬСЬКЫ ФАШЕНГЫ. Культурный програм був присвячений традичным звыкам наших предків у фашенгових часах.

В богатім і розмаїтожанровім двагодиновім культурнім програмі ся на сцені „любовнянського культураку“ черяв русиньський фольклор, обычаї, хоровый церковный спів і музика і русиньскы

поетічны слова. Святочный фашенговый підвечір одворив грекокатолицькый церковный хор блаженного мученика Домініка Трчки зо Старой Любовні старославянськым Отченашом. А то на знак того, же закладом русиньскої культуры є праві наш красный і цінный выходный обряд. Далє наслідовала дакламація поезії, в котрій ся одзеркальовала не легку путь при оброджованю Русинів і тугу по народностній слободі. Людям ся любила і русиньска народна співанка о звычайнім животі Русинів, котру заспівала **Наталія Сикорякова** з Литмановой. В такім дусі символікы русиньскої культуры ся ніс ціловечірній програм, в котрім ся поступно із своїм репертоаром представили фольклорны колектывы **Барвінок** з Камюнкы, **Майдан** з Литмановой, **Кечера** з Якубян, співаці русиньскых народных співанок **Браніслав Лайчак** з Орябины, брат зо сестров **Соколяковы**, камюньске дуо **Івана Сивулькова і Мартін Караш**, але і знаме тріо **Штефан Василенко (Олька), Мілан Блы-**

▲ Литманівський фольклорный колектив Майдан із своїм шпеціфічным фольклором.

ха (Гавай) і Осиф Рим (Нягів), декламаторкы **Дарина Белішова** зо Старой Любовні і **Нікола Шкварова** з Камюнкы. Завершіня програму, котрый зосценарізував і зрежировав **М. Караш**, належав звыкловному пасму Пуцаня, Пуцаня в поданю камюньского Барвінку а наконєць і сполчній співанці **А чія то хьжа**, котру із великым богатством выступаючіх співала ціла публіка в салі любовнянського культурного дому. Цілый культурный програм русиньскых фашен-

гів модеровала знама камюньска двойка **Радка Єдинакова і Миколай Коневал**. По програмі іщі выступаючіх чекало приемне сполчне посиджіня при добрім гуляшу і Русиньскій боровічці. Добра налада, як є на Фашенгы звыком, ся з програму перенесла і до ідалні, де ведно вшыткы ведно співали і грали а гусли, гармонікы, баса їх доказали докінця і розтанцьовати, зато забава кончіла в ночных годинах.

МК, фото Ш. Зима

Жывотна путь Маріі Хомовой, вірной Русинкы, ся нечekanі скончіла

Цалком неочековано нас застигла смутна справа, же 16. фебруара 2009 нагли одышла до вічності наша вірна Русинка ПгДр. Марія Хомова-Дупканічова. Особа, котра про народне оброджіння Русинів в области культуры, языка, літературы, публіцистики і видавательского діяльства выюрала памятну борозду. Указала приклад іншым Русинам у нас і у світі, же лем сістематічных работов у вшыткых областях буде русинське возроджіння напредовати і просперовати.

Послідня розлучка з М. Хомовов ся одбыла 20. фебруара 2009 в Братіславі в Славічім удалі, де поховали ей тілесны остаткы.

Марія Хомова, роджена Дупканічова, народила ся 8. фебруара 1932 році в селі Габура меджілаборецького окресу. Народила ся родичам **Маріі і Михалови Дупканічовым** спомеджі осмеро дітей як четверта. Уж як маленьке дівчатко виділа з яков тяжков ситуаційов, главні за войнових часів, ся траплять ей родичі і усвідомльовала собі одповідность, котру на ей слабенькы плечі наложыв тодышний жылот. І зато вирішыла, може і скоре як то было звыком про молодых людей в ей віку, одыйти з родной Габуры за науков. У тій пути ку самостатности наступила на гімназію в Меджілабірцях, котра ся нескорше переселила до Гуменного, де і зматуровала. По середній школі ей прияли в Празі на Карлову універзіту, на новоотвореный одбор штудія руського языка, котрый скінчіла в 1958 р.

Уж в часі середньошкольских штудій ся спознала з **Васильом Хомом**, своїм будучім мужом. Хоць їх судьба в наслідуючых роках, про школьскы і робочі повинности, далеко од себе одділила, докінця до різних штатів, вирішыли іщі в часі високошкольских штудій споіти своі жылоты і наступити на сполочну путь.

Перше посланя педагога привели М. Хомову до малого села Мальцов в бардійовскім окресі, де зачала свою учительску професію. З любовов все пізніше споминала, яке красне одношіня мали Мальцовчане ку учителям, што в ній дефінітивні потвердило, же зробила добрі при выбраню своей професії. Пізніше ей

учительскы повинности завели до Пряшова і родинна ситуація – пересеління цілой родины до главного міста – запричинили, же наконец професіоналні наступила на Універзіту Коменського в Братіславі як високошкольска учителька руського языка. На високошкольській академічній сцені робила высше 30 років: была одборнов асистентков, ведучов катедры, авторков одборных языковых штудій і публікацій. Меджі студентами была знама своей професорсков акуратностьов, як учителька знала быти і прісна, но знала тыж порозуміти молодых людей і їх інтересы. Педагогічну практику на споминаній універзіті двараз перерушыла про перебуваня за границями, кедь ведно з мужом робила в дипломатічных службах, найперше в Белгіцьку, нескорше в бывшій Заірі в Африці. Но все, по скончіню перебуваня в чужині вернула ся ку своїм колегам на універзіту, причім як учителька робила іщі в пензійнім віці, аж до 1993 року.

Кедь была зачатком 90-ых років заложена Русинська оброда, М. Хомова од вынику ся активізовала в ей діяльстві, єднак была членков, пропагаторков і активістков Здружіння інтелігенції Русинів Словеньска. На сердці ей лежала главні чістота списовного русиньского языка, што презентовала і у своей публікачній роботі. Веце раз ся стала лауреатков русиньского літературного конкурзу. А самособов М. Хомова (ей муж Доц. Василь Хома, ЦСц. быв закладательом СРПС а до минулого року і його председом) была активнов членков Спол-

▲ ПгДр. Марія Хомова (в середіні) на русиньскім научнім семінарі в Пряшівській універзіті (2008). На фото зліва муж Доц. В. Хома, ЦСц, справа Доц. Ю. Панько, ЦСц.

Смутна новина

Сполук русиньских писателів Словеньска з глубокым зармутокм ознамує своїм членам і вшыткым любителям русиньской культуры, же **16-го фебруара 2009 року умерла**

ПгДр. Марія Хомова-Дупканічова,

Активна членка СРПС і Русиньской оброды на Словеньску, котра в студентьских сердцях пестовала любов ку родному языку, культурі. Марія Хомова своей сістематічно літературнов творчостьов формовала розвой материньского языка і русиньской літературы. Выслідкы ей работы будуть помагати надале утримовати і зміцньовати русиньску ідентічность.

ЧЕСТЬ ЕЙ ПАМЯТЦІ!

За Сполук русиньских писателів Словеньска Миколай Ксеняк, председ СРПС

ку русиньских писателів Словеньска. Ведно з мужом зорганізовали многы літературны семінары, русиньскы літературны конкурзы і т. п.

Марія Хомова ведно з мужом ся тішыла своей родині - двом дітям, старшому Сергійови і молодшій Татьяні, котрых з ласков выховала і клала на сердце позітивне одношіня до науки. Нелем же сама была оптімістков, але тот оптімізм знала роздавати і людям навколо себе і была все охотна помочи.

Треба високо позітивно оцінити жылот, творчі досягніня і цінный принос ПгДр. М. Хомовой од ей дозріваня, научных снажін, педагогічного діяльства, ангажованости на полі науки, літературы і русиньского возроджіння.

В особі ПгДр. Маріі Хомовой-Дупканічовой Русинська оброда на Словеньску страчать визнамну активістку, котра бы іщі в области здокональованя списовного русиньского языка, русиньской літературы, публіцистики і видавательского діяльства могла много доказати.

Честь ей памятці!

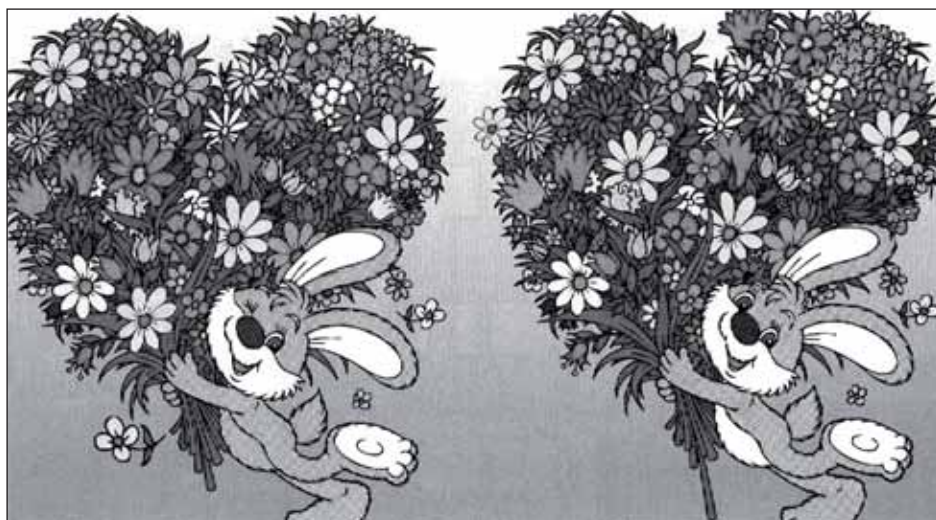

Діти, діточкі

Ё за нами доўга зима і прырода ся зачінать пробуджати. Вшыткі маме з того велику радость. Но істо найвекшу мате з того, же суть тепер ярыны вакаціі і же вам не треба ходити до школы. Мы вас через вакаціі не будеме затяжовати задачами, зато сьме про вас прыгатовили намісто штырох лем дві. На спрыемніня вольных днів про вас публікуэме байкы од **О. Сторінскаго** зо зимушньов тематіков, як урок споминань на доўгу зиму. А іці!!!! Місяць марец мать многу вызначных днів, зато нам напиште холем 2 празднікы, котры суть у тім місяці. А може будете з нагоды даякого праздніка хотіти поздравити і вашому сердцю близкаго човіка?! Мы вам тото желаня сповніме і опублікуэме в дзітскай сторінці.

1. задача

На образціку видите двох зайчків з великов букетов в сердечку. Істо іх хотіли подаровати дакому близкаму, но самы не знають, котра букета ё ліпша. Задачов про вас буде найти 10 розділів меджі образцікамі зо заячкамі.

2. задача

Русланка стратила єдну чіжемку. Поможте ей найти спомеджі остатніх таку, котра буде пасовати на ей ножку. Потім ей кожушок выфарбите подля фарбы чіжемкы, жебы дівчатко мало модерный тренд.

► На фото **М. Коневала** з Камюнкы видите школярів з камюньскай ОШ, котра перед Рождественными святами зорганізовала акцію про дітей під назвом **таланты школы**. Діти представовали пороті, котру творили учітелі і родічі, вшытко майстерство і свій талант, котрый маюць в різних катеґоріях. **Попшлите нам і вы до редакціі интересне фото з даякой акціі, котра ся одбыла у вашій школі. Тоты найинтереснішы фоткы оцініме шумными дарами.**

Осиф СТОРИНСКИЙ

БАЙКЫ

* * *

Єдной ясной місячнай ночі мав байкарь ясны предствавы,
же як у байці зобразить звірячі поставы.
Выберать звірята: Медведя, Заяца, Вовка,
Їжака, Лишку.
Напише байку а може і цілу байкарьску книжку.

Рано арджавый будик вторгне з великим гуркотом,
Звірята, бігом, скоком, стратять ся за плотом.

Лід і Ігеліт

- О бідный ты, мій Лід,
Засвітить сонце і тебе ніт.
- З мене може буде пара,
Або і даяка мала хмара.
- А я на млаці вічно поплывам,
Бо я міцніший як Лід,
Я вічний Ігеліт!
Припекло сонце, подув вітер,
Скрутив Ігеліт смілярь.

- А што з нього ?
Мішки про псячі звышкы.

Лижарь і Медвідь

З верхя спущав ся Лижарь-акробат,
Тішыв ся з того, што вшытко знаць.
Зробив опачне салто, розножку.
Доскочів до даякой діры стырчів ножку.

- Гей, хто то ня будить, та іці лем зачаток зимы,
А уж ся мушу обернути на другу половину.
Понюхав Медвідь, вытріців очі, пошкрабкав
Лижарьову заднічку,
З лытка покоштовати хоче.
- „Гілфе“, поміч, „гелп“, ратунку !

Бернардин приніс Лижарьові бачечку румку.
- Пий і дай покоій чловече !
До яри копа часу, спати ся мі хоче.

Маска і Тварь

Раз таке дашто ся стало,
Же од чловека Маска твар вкрала.
Ходить неборачка з тварьов чловека,
А человек, без твари, сам на себе чекать.

Дітську сторінку про вас спрацовала С. Л.

6. Русинський бал в Нягові

Хто познать Нягівчанів істо знать, же ся знають перфектні забавляти. Пересвідчили сьме ся о тім і 14. фебруара 2009, коли ся в салі КД зышли Нягівчане на своїм уж шестім Русинськым балі.

Любіца Губцейова, русинська активістка і членка wyboru МО РОС в Пряшові. Заповнена сала, главні Нягівчанами, но і людми зо сусідніх сел меджілаборецько-

▲ На нягівскім балі танцьовало вшытко, што мало руки ногы, бо як заграла музична група ТОН, на челі з нягівськым родаком М. Белейом, вшытко вставало споза стола.

Зорганізовав го про своїх жытелів Сельський уряд в сполупраці з містныма русинськыма активістами. Бал ся зачав, як бывать в Нягові традиційов, русиньсков гімнов *Я Русин быв, єсьм і буду* і святочным приговором старосты села **Сергея Сметанки**. Патроном акції був посланець ВУЦ ПСК **Інг. Іван Солей**, котрый ведно зо старостом села отворили бал славностным припитком. Цілый вечур ся ніс в дусі Валентіна і зато то было цалком інтересне. До танця грала темпераментна популярна група ТОН з Меджілаборець, котра гнедь од самого зачатку розтанцьовала вшыткых баловых гостів. Модераторськым словом і гуморныма вступами публіку забавляла нягівска родачка

го окресу, ся порядні забавляли аж до білого рана, нікому ся не хотіло іти домів. Добру забаву спестрив і Валентинський танець, при котрім каждый міг обдаровати свого близкого медовничковим сердечком од пані Суханічовой. Потішыли ся і тоты, котры собі купили томболу, кедь выграли, наприклад, 10 метрів дрыв на куріня, плазмовый телевизор і много іншых цін. Вшыткы одходили домів спокійны і з тым, же уж тепер ся тішать на далшый нягівський бал. Спонзорами тогорічного балу в Нягові были: Інг. І. Солей, Сельський уряд в Нягові, Я. Чіковський, М. Белей, М. Просафтова і іншы. Організатори балу щіро дякують вшыткым спонзорам і участникам.

Л. Губцейова, фото авторкы

ЯЗЫКОЗНАВЧІЙ КУТИК

ПАРАЗИТУЮЧІЙ МЯГКЫЙ ЗНАК В РУСИНЬСЬКІЙ ОРФОГРАФІЇ

Правда, не всяды мягкий знак (ь) в русиньській орфографії є паразитуючим, не мать роль паразитовати. Де ся нормалні змягчує, там мать свою функцію, як в словах *учитель, день, хотять, пять* і т. д. До русиньской орфографії був алогічно заведений єдным із кодифікаторів даного языка мягкий знак („ь”) як незаргументований, засмічуючий орфографію, непотребный, не маючий ниякой лінгвістичной ці логічной основы, то єсть служыть до тепер як так званный „паразит” або лем як чисто формальный. В *Правилах русиньского правопису (1994)* ани в новшых так званых якбы „...в зеркалі новых правил...” (2005) не находиме выразніше правило, лем гмлисте конштатованя, же „найчастішы позиції писаня мягкого знака (ь) по согласных д, т, н, л, з, с, р, ц, дз – перед суфіксом –ск- в односных придавниках...” (стор. 20), а тыж, же „суфіксы –ск-, -скость, -скы пишеме з твердым согласным „с” во вшыткых позиціях, напр.: морьський, ...русиньський, ... по румуньскы, по арабскы і т. д. (стор. 24). Ту уведжене послідне слово „по арабскы” ниякий мягкий знак, по конштатованю автором (В. Я.), не пише ся! Правда, є то невгодный приклад.

Неодаргументоване писаня мягкого знака в уведжених

словах - в односных придавниках (*русиньський, докторський, паньський...*) логічно бы было не писати, бо їх номінативно-субстантивны формы мають на кінці слова твердый согласный (*Русин, доктор, валал...*) або нейотовану гласну (*Магура – магурський, жена – женський*). Але писати мягкий знак в придавниковых формах, закінчучіх ся на мягку согласну типу: *учитель – учительський, столлярь – столлярський*, но і *Поляк – польський, море – морський*, бо придавники суть творены од субстантивів на мягку або помякшену согласну, находячі ся перед суфіксом –ск-.

Писаня мягкого знака в придавниках типу: *русиньський, докторський, валальський* і ін. не находиме ани в руськым, українськым, білоруськым, словенськым, чеськым языках. Він домінує лем в польськым языку, котрый автор того нападу, може, подражаючі сліпо перебрав до русиньского правопису. Писаня такого мягкого знака в русиньскім языку поважую за нелогічне і характерізую його як паразитуюче і ізуродуюче дане слово в русиньскім языку і зато пропоную ужывати і писати придавник *русинський* од назывника *Русин*, аналогічно і іншы лексемы того типу.

Доц. ПгДр. Юрій Панько, к. ф. н.

ПРИСВЯТИЛИ ЗНАМОМУ КУБЕКООГОВИ

26. фебруара 2009 ся в клубі Музея русиньской культуры в Пряшові одбыв научный семінар присвяченый знамому кубекологови **ПаедДр. Ф. Данцакови** з нагоды його юбілею 70 років. Главным організатором семінара на тему **Одказ жывота і творчости Еміла Кубека, священника, поета, першого русиньского романописця про сучасность** было Русиньске культурно-освітне общецтво А.

Духновіча в Пряшові. Із рефератами на семінарі выступили **ПгДр. Марія Мальцовска, ПгДр. Миколай Ксеняк, Мгр. Габрел Бескид, ЮДр. Петро Крайняк** і сам юбілант **ПаедДр. Франтішек Данцак**. Учасници семінара собі попозерали і новый документ о Кубекови під назвов **Еміл Кубек першый русиньський романописець** (писали сьме о тім в попередніх новинках Інфо Русина).

-р-

► На фото ПаедДр.Ф. Данцак з русиньсков писательков ПгДр. М. Мальцовсков при волній дебаті по семінарі.

InfoРусин. Vydáva Rusínska obroda na Slovensku. Realizované s finančnou podporou MK SR – program Kultúra národnostných menšín 2008. **Poverená funkciou šéfredaktorky:** Anna Kuzniaková, redaktorka Silvia Lysinová. **Grafická úprava:** Róbert Vico. **Adresa redakcie:** Rusínska obroda, InfoRusín, Levočská 9, 080 01, Prešov. **Tel.:** 051/772 28 89, 051/748 27 75, 051/748 27 76, e-mail: rusinska.obroda@kryha.sk, toto číslo nájdete i na www.rusyn.sk. **Predplatné na rok:** 6,64 €, do európskych štátov: 11,66 € do mimoeurópskych štátov 30 \$, číslo účtu: 2660718084/1100. **Výroba:** ADIN, s. r. o., Prešov. **Registračné číslo:** MK SR 3158/2004. Neobjednané rukopisy a fotografie nevraciamе. Publikujeme i názory, s ktorými nie vždy súhlasíme. Za obsah príspevkov zodpovedá autor. Inzeráty, reklamy, sponzoring preberáme v redakcii Info Rusín, Prešov (budova Daňového úradu). Toto číslo vyšlo v náklade 2000 kusov.

Rusínska obroda-Info Rusín
Levočská 9
080 01 Prešov 1
„K+4“
4/2007/RPC PO

Platené v hotovosti
080 03 Prešov 3